

Истражна комисија за провјеру законитости процеса
уништавања муниције и минско - експлозивних средстава,
наоружања и војне опреме

Istražna komisija za provjeru zakonitosti procesa
uništavanja municije i minsko-eksplozivnih sredstava,
naoružanja i vojne opreme
Istražno povjerenstvo za provjeru zakonitosti procesa
uništavanja streljiva i minsko - eksplozivnih sredstava,
naoružanja i vojne opreme

Број/Број: 01,02-1-50-14-145/12

Сарајево/Sarajevo, 25. 07. 2012.

ПРЕДСТАВНИЧКОМ ДОМУ ПС БиХ
ДОМУ НАРОДА ПС БиХ

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

PRIMLJENO: 25-07-2012

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
01,02	SO-19	980/12	

S

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ

ИСТРАЖНЕ КОМИСИЈЕ ОБА ДОМА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БиХ ЗА ПРОВЈЕРУ ЗАКОНИТОСТИ ПРОЦЕСА УНИШТАВАЊА МУНИЦИЈЕ, МИНСКО-ЕКСПЛОЗИВНИХ СРЕДСТАВА, НАОРУЖАЊА И ВОЈНЕ ОПРЕМЕ

I УВОДНИ ДИО

Поводом расправе о Информацији о рјешавању вишака наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава Оружаних снага БиХ, Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 13. сједници, одржаној 10. 11. 2011. године, а Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на 7. сједници, одржаној 01. 12. 2011. године, усвојио је закључак којим се формира Истражна комисија која ће истражити комплетан процес уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме (у даљем тексту: Истражна комисија), провјерити законитост цјелокупног процеса и о томе поднијети коначан извјештај домовима Парламентарне скупштине БиХ. Домови Парламентарне скупштине БиХ одредили су да је рок за завршетак активности Истражне комисије три мјесеца након њеног формирања.

Истражна комисија поднијела је 25. 04. 2012. године домовима Парламентарне скупштине БиХ Захтјев за продужење мандата рада Истражне комисије и достављање коначног извјештаја за додатна три мјесеца, како би у том периоду ефикасно успјела завршити започете активности на прикупљању доказног материјала у вези са евентуалним незаконитостима у процесу уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме, те на крају домовима Парламентарне скупштине БиХ поднијела коначан извјештај.

У складу с тим, Представнички дом је на 27. сједници, одржаној 10. 05. 2012. године, а Дом народа Парламентарне скупштине на 15. сједници, одржаној 15. 05. 2012. године, продужио мандат рада Истражној комисији до 25. 07. 2012. године.

II ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

На предлог Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ (у даљем тексту: Заједничка комисија), у Истражну комисију именовани су: Душанка Мајкић, Нермина Заимовић-Узуновић и Божо Љубић, чланови Заједничке комисије из Представничког дома, те Борјана Кришто, Мехмед Брадарих и Сташа Кошарац, чланови Заједничке комисије из Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

III СЈЕДНИЦЕ КОМИСИЈЕ

Истражна комисија одржала је укупно седам сједница.

Конститутивна сједница Истражне комисије одржана је 2. фебруара 2012. године.

Конститутивну сједницу сазвали су председавајући оба дома Парламентарне скупштине БиХ. Ова сједница имала је само једну тачку дневног реда - Избор председавајућег, те првог и другог замјеника председавајућег Истражне комисије.

За председавајућу Истражне комисије изабрана је Душанка Мајкић.

За прву замјеницу председавајуће Истражне комисије изабрана је Борјана Кришто.

За другу замјеницу председавајуће Истражне комисије изабрана је Нермина Заимовић-Узуновић.

Друга сједница Истражне комисије одржана је 13. фебруара 2012. године.

Сједници су присуствовали чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић, Борјана Кришто, Нермина Заимовић-Узуновић, Мехмед Брадарић и Сташа Кошарац.

Одсуство са сједнице правдао је Божо Љубић.

Након верификације записника са конститутивне сједнице, на овој сједници усвојен је Пословник о раду Истражне комисије и договорене су даље активности.

На другој сједници, Истражна комисија је у оквиру договора о даљим активностима усвојила следеће закључке:

1. Да се Министарство одбране БиХ обавијести о почетку рада Истражне комисије, да се изјасни о томе ко ће их званично представљати на сједницама те да о томе обавијесте Истражну комисију;
2. Да се Команда ЕУФОР-а у БиХ, Штаб НАТО-а у Сарајеву и Мисија ОЕБС-а у БиХ обавијесте о почетку рада Истражне комисије, да им се доставе адекватни материјали те да у складу с тим обавијесте Истражну комисију о томе ко ће их представљати на сједницама;
3. Да се у иницијалне материјале за рад Истражне комисије уврсти и Споразум о коначном располагању покретном војном имовином потписан у Добоју дана 27. 03. 2008. године.

Дана 29. 02. 2012. године руководство Истражне комисије одржало је Радно-консултативни састанак са представницима Министарства одбране БиХ, Заједничког штаба Оружаних снага БиХ, те представницима међународних организација у БиХ који су се у протеклом периоду учествовали у процесу уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме, а то су у првом реду ЕУФОР, НАТО и Мисија ОЕБС-а у БиХ. На овом састанку представници босанскохерцеговачких и међународних институција упознати су са одредбама Пословника о раду Истражне комисије, те им је подијељен сет иницијалних материјала за рад Истражне комисије. Руководство Истражне комисије позвало је представнике наведених организација на сарадњу у раду Истражне комисије, како би се процес провјере законитости уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме могао окончати на ефикасан начин.

Трећа сједница Истражне комисије одржана је 13. марта 2012. године.

Сједници су присуствовали чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић, Борјана Кришто, Нермина Заимовић-Узуновић и Сташа Кошарац.

Мехмед Брадарић и Божо Љубић су оправдали свој изостанак са сједнице.

Рад сједнице пратили су и представници међународних организација, и то: Жак Талармин, Шејла Бекташевић и Анера Кечевић из Мисије ОЕБС-а у БиХ, потпуковник Александар Бауер, Дарио Шикиљак и Романа Медић из Штаба НАТО-а у Сарајеву, те Ервин Кауер из Команде ЕУФОР-а.

Истражна комисија је на тој сједници обавила разговор са овлашћеним представницима Министарства одбране БиХ о процесу уништавања наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава. Разговор је обављен са Мухамедом Смајићем, секретаром, и Трпимиром Репцем, помоћником министра за набавку и логистику Министарства одбране Босне и Херцеговине.

Након ових разговора Истражна комисија је договорила даље активности у свом раду.

Четврта сједница Истражне комисије одржана је 4. априла 2012. године.

Сједници су присуствовали чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић, Божо Љубић, Мехмед Брадарић и Сташа Кошарац.

Борјана Кришто и Нермина Заимовић-Узуновић оправдале су свој изостанак са сједнице.

Рад сједнице пратили су и представници међународних организација: Мисије ОЕБС-а у БиХ, Штаба НАТО-а у Сарајеву и Команде ЕУФОР-а.

Истражна комисија је на овој сједници обавила разговор са овлашћеним представницима Министарства одбране БиХ о процесу уништавања наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава и договорила се у вези са даљим активностима. Разговор је обављен са Марином Пендеш, замјеницом министра, и Трпимиром Репцем, помоћником министра за набавку и логистику Министарства одбране Босне и Херцеговине.

Пета сједница Истражне комисије одржана је 11. маја 2012. године.

Сједници су присуствовали сви чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић, Борјана Кришто, Нермина Заимовић-Узуновић, Божо Љубић, Мехмед Брадарић и Сташа Кошарац.

Рад сједнице пратили су и представници међународних организација: Мисије ОЕБС-а у БиХ, Штаба НАТО-а у Сарајеву и Команде ЕУФОР-а.

Истражна комисија је на овој сједници обавила разговор са овлашћеним представницима Министарства одбране БиХ и Канцеларије УНДП-а у Сарајеву о процесу уништавања наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава и договорила се у вези са даљим

активностима. Разговор је обављен са Трпимиром Репцем, помоћником министра за набавку и логистику Министарства одбране Босне и Херцеговине и Амном Бербић – овлашћеном представницом Канцеларије УНДП-а у Сарајеву.

Шеста сједница Истражне комисије била је заказана за 8. јун 2012. Због недостатка кворума за рад и одлучивање, а с обзиром на чињеницу да су позвани представници Заједничког штаба ОСБиХ двије седмице након тога били пословно одсутни из БиХ, одлучено је да присутни чланови Истражне комисије обаве информативни разговор са овлашћеним представницима Заједничког штаба ОС. У складу са усменим договором са члановима Истражне комисије који нису били у прилици да присуствују овој сједници, обављен је информативни разговор са овлашћеним представницима Заједничког штаба ОСБиХ о процесу уништавања наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава, те је договорено да се о резултатима овог разговора одсутни чланови Истражне комисије упознају одмах по изради неауторизованог транскрипта, како би, ради отклањања даљих евентуалних нејасноћа, сугерисали Истражној комисији одржавање поновног састанка са овим лицима.

Сједници су присуствовали чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић и Нермина Заимовић-Узуновић.

Одсуство са сједнице правдали су: Борјана Кришто, Сташа Кошарац, Мехмед Брадарих и Божо Љубић.

Присутни чланови Истражне комисије обавили су разговор са генерал-пуковником Миладином Милојчићем, начелником Заједничког штаба ОСБиХ, и бригадиром Далибором Перићем, официром из Сектора за набавку и логистику Министарства одбране БиХ.

У складу са раније наведеним договором, свим члановима Истражне комисије достављен је траскрипт са овог састанка и предложено да, уколико имају потребе, дају своје сугестије у смислу одржавања поновне сједнице са овим представницима.

Накнадних сугестија и захтјева чланова Истражне комисије за одржавањем нове сједнице на коју би била позвана ова лица није било.

Седма сједница Истражне комисије одржана је 25. јула 2012. године.

Сједници су присуствовали сви чланови Истражне комисије: Душанка Мајкић, Борјана Кришто, Нермина Заимовић-Узуновић, Божо Љубић, Мехмед Брадарих и Сташа Кошарац.

На овој сједници Истражна комисија је обавила свеобухватну расправу о материјалима који су јој до тада достављени, као и до тада обављеним разговорима са овлашћеним представницима институција одбране БиХ и међународних организација у БиХ, који су учествовали у процесу уништавања муниције и минско-експлозивних средстава у БиХ. На основу тога сачињен је Извјештај о раду Истражне комисије оба дома Парламентарне скупштине БиХ за провјеру законитости процеса уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме (у даљем тексту: Извјештај о раду) са налазима и закључцима који чине његов саставни дио.

IV НАЛАЗИ ИСТРАЖНЕ КОМИСИЈЕ

Истражна комисија је током свог рада констатовала сљедеће:

1. Током провјере законитости процеса уништавања муниције и минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме постојале су неправилности и недостатак процедура од стране Министарства одбране БиХ и Оружаних снага БиХ, о чему говоре прикупљени документи и искази представника Министарства одбране БиХ и Заједничког штаба Оружаних снага БиХ.
2. Од овлашћених представника Министарства одбране БиХ и Заједничког штаба Оружаних снага БиХ, који су давали исказе Истражној комисији, достављен је велики број докумената који говори о нерегуларности процеса уништавања муниције и минско-експлозивних средстава.
3. На основу прикупљених докумената видљиво је да у периоду 2006-2010. године представници Министарства одбране и Оружаних снага БиХ нису спроводили надзор над процесом уништавања вишака наоружања, муниције и минско-експлозивних средстава (МиМЕС). Евидентно је да менаџмент Министарства одбране БиХ и одговорна лица у Заједничком штабу Оружаних снага БиХ нису пратили ток реализације уништавања, нити даље поступање са делаборисаним елементима и експлозивом. Такође, уништавање вишака није пратило одговарајуће материјално раздужење војних складишта, тако да се уништена средства и даље воде на стању.
4. Истражној комисији није пружен увјерљив доказ о укупним количинама уништене муниције и минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме. У различитим периодима, Министарство одбране је Заједничкој комисији за одбрану и безбједност, као и овој истражној комисији, достављало извјештаје са различитим подацима, што говори у прилог да Министарство одбране БиХ не располаже подацима о уништеном вишку. Такође, Министарство одбране БиХ није презентовало Истражној комисији укупне количине секундарних сировина добијених делаборацијом, њихову тржишну вриједност и финансијске ефекте који су без одобрења уступљени комерцијалним капацитетима који су вршили уништавање.
5. Истражној комисија је скренута пажња на неодговорно понашање Министарства одбране БиХ са експлозивом, што представља посебан безбједносни проблем. Не постоје подаци о томе гдје су завршиле велике количине експлозива добијених процесом делаборације и како се њиме прометовало.
6. Истражна комисија није успјела у потпуности расвијетлити улогу УНДП-а, који је у процес уништавања нестабилне муниције и МиМЕС-а био укључен од 1995. године и који је без претходно дефинисаних процедура од стране Министарства одбране БиХ преузео на себе цијели процес уништавања МиМЕС-а, на основу Меморандума о разумијевању, потписаног 2005. године. Уочено је да су Министарство одбране БиХ и УНДП наредни меморандум о разумијевању потписали ретроактивно, тако да се није могло формално-правно утицати на садржај потписаних докумената о пројектима који су реализовани.

7. Утврђено је да је потписан Меморандум о разумијевању о уништавању МиМЕС-а између Министарства одбране БиХ и УНДП-а, с једне стране, и УНДП и „УНИС-ПРЕТИС“ с друге стране. Међутим, никада није потписан уговор између Министарства одбране БиХ и „УНИС-ПРЕТИС“, што је узроковало да се цијели процес уништавања МиМЕС-а вршио мимо процедура и контроле Министарства одбране БиХ.
8. Утврђено је да је Министарство одбране БиХ, и поред упозорења Сектора за набавку и логистику, потписало документ којим се избјегава плаћање ПДВ-а за опрему намијењену за делаборацију у комерцијалним капацитетима, чиме је могуће оштећен буџет институција БиХ.
9. У току рада Истражне комисије утврђено је да су се процесом уништавања МиМЕС-а, наоружања и војне опреме у посматраном периоду бавили: војни капацитет ТРОМ Добој, те комерцијални капацитети „ПРЕТИС“ д.д. Вогошћа и БИНАС Бугојно. Генерално је уочено да се нетранспарентно поступало и тржишно прометовало са секундарним сировинама које су се добијале процесом делаборације, без икакве контроле и надзора Министарства одбране БиХ. Такође, није утврђено на основу чега су делаборисани елементи и експлозив уступани комерцијалним капацитетима, што је било обавезно у складу са чланом 74. Закона о одбрани БиХ.
10. Уништавање МиМЕС-а методом делаборације у комерцијалним капацитетима, са уступањем секундарних сировина, вршено је без одлуке Предсједништва БиХ, односно представника влада ентитета (у складу са Законом о одбрани и споразумом који је Савјет министара БиХ потписао са владама ентитета 27. 03. 2008. године). Министарство одбране БиХ, прије почетка делаборације, није дефинисало третман секундарних сировина добијених процесом делаборације.
11. Уништавање МиМЕС-а у предузећу „ПРЕТИС“ д.д. вршено је од 2006. године, а Меморандум о разумијевању са УНДП-ом о тој активности потписан је тек 2007. године.
12. У периоду од 01. 01. 2006. до 01. 01. 2010. године предузеће „ПРЕТИС“ д.д., као комерцијални капацитет, није располагало потребним сагласностима и дозволом за обављање делаборације МиМЕС-а, које је требало да изда надлежно федерално министарство.
13. Министарство одбране БиХ је, мимо знања и одлуке Предсједништва БиХ, на основу појединачних одлука министра одбране, одобравало изузимање на реверс муниције и минско-експлозивних средстава предузећу „ПРЕТИС“ д.д. Вогошћа. Постоје озбиљне индиције да средства која су изузета из складишта Оружаних снага БиХ нису уништена, него су извезена из Босне и Херцеговине у земље на које се односи забрана увоза наоружања од стране Уједињених нација, а о чему је Предсједништво БиХ и Министарство иностраних послова БиХ информисала Мисија ОЕБС-а у Босни и Херцеговини.
14. У погонима „ПРЕТИС“ д.д. делаборацијом се добијао тротил (експлозив). Сектор за набавку и логистику Министарства одбране БиХ упозорио је да у тој фабрици нису

били обезбијеђени технички предуслови за ту врсту активности, али је то остало без одговора надлежних у Министарству одбране БиХ.

15. Истражна комисија је уочила допис БИНАС-а из Бугојна, који се обратио Министарству одбране БиХ за изузимање „њихових“ ручних бомби у количини од 24.565 комада из складишта „Даљани“ Доњи Вакуф. Истрага надлежних органа треба да утврди ко је, када и због чега примио у складиште Оружаних снага БиХ ручне бомбе, које су у власништву приватног предузећа (веза, допис број: 16-09-03-25-178-34/11, од 09. 02. 2011. године), те да ли су оне заиста власништво БИНАС-а и ко је за то одговоран.

V ЗАКЉУЧЦИ

Истражна комисија је једногласно, са 6 гласова „за“, усвојила Извјештај о раду Истражне комисије оба дома Парламентарне скупштине БиХ за провјеру законитости процеса уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме, са налазима и закључцима садржаним у њему, те домовима Парламентарне скупштине предлаже да:

1. усвоје Извјештај о раду Истражне комисије оба дома парламентарне скупштине БиХ за провјеру законитости процеса уништавања муниције, минско-експлозивних средстава, наоружања и војне опреме;
2. Извјештај са комплетном документацијом на којима се заснивао рад Истражне комисије стави на располагање Тужилаштву БиХ, ако то Тужилаштво затражи, заједно са усвојеним записницима и неауторизованим транскрипцијама са седам одржаних сједница Истражне комисије, материјалима достављеним од Министарства одбране БиХ, Заједничког штаба Оружаних снага БиХ и Канцеларије УНДП-а у Сарајеву.

Истражна комисија је за извјестиоца на сједници Представничког дома одредила Душанку Мајкић, а на сједници Дома народа Борјану Кришто.

Достављено:

- наслову,
- а/а.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋА ИСТРАЖНЕ КОМИСИЈЕ
Душанка Мајкић

